

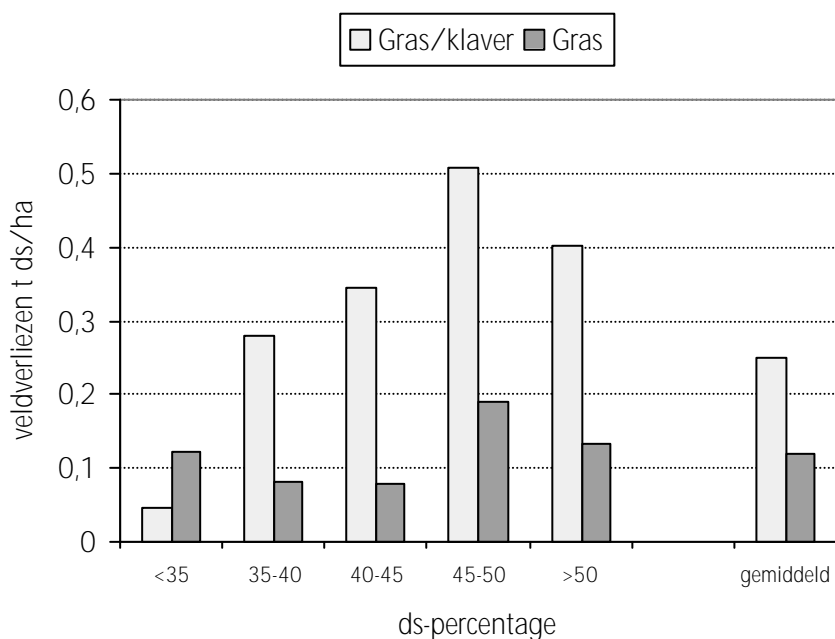
25. Veldverliezen bij gras en gras/klaver

Er komen bij ons regelmatig vragen over de voederwinning van gras/klaver. Veel vragen gaan ook over de keuze van de maaier voor gras/klaver. In gesprek met verschillende melkveehouders hoor ik hierover wisselende meningen en ervaringen. Een interessant artikel over verliezen bij inkuilen stond in Landbouwmecanisaie (1993) door J. Corporaal van het PR. Hij beschrijft hierin de resultaten van een onderzoek naar de veldverliezen bij verschillende voederwinningssystemen bij gras en gras/klaver. De opvallendste resultaten waren:

- Tussen opbrengstniveau en verlies kon bij gras nagenoeg geen verband worden gelegd. Gras/klaver gaf met name bij lage opbrengsten wat hogere brokkelverliezen en hogere totale verliezen.
- Voordrogen tot hogere ds-gehalten leidt bij gras/klaver tot een sterke stijging van de totale veldverliezen (figuur 1). Deze stijging van verliezen wordt vooral veroorzaakt bij het schudden.
- Gemiddeld waren de totale veldverliezen bij gras/klaver 0,25 ton ds/ha (bij een gemiddelde maaisnede van 2,85 ton ds/ha) en bij gras 0,12 ton ds/ha (bij een gemiddelde maaisnede van 3,08 ton ds/ha).
- Bij gras waren de veldverliezen bij een maaikneuzer 0,20 ton ds/ha (bij een gemiddeld droge stof percentage van 41,7%) versus 0,14 ton ds/ha met een maaier (bij een gemiddeld droge stof percentage van 36,4%). Bij gras/klaver waren er enkel twee vergelijkingen bij een droge stof percentage bij inkuilen tussen de 40-50%. Hier had de maaikneuzer een gemiddeld verlies van 0,50 ton ds/ha en de maaier slechts 0,13 ton ds/ha.

Een algemeen advies is om gras/klaver meer te keren dan de schudden wanneer het droger is. Schudden moet je vooral doen direct na het maaien om de zaak luchtig weg te leggen. Schudden zonder schade kun je doen in een gewas met voldoende aanhangend vocht, zoals de ochtenddauw. In de vroege ochtend moet het schudden dan ook al gedaan zijn.

Nick van Eekeren
n.van.eekeren@louisbolk.nl

Figuur 1: Veldverliezen in kg ds/ha bij gras en gras/klaver onder verschillende ds-klassen